

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ἔχοντες ὑπ' ὄψιν·

1. Τὸ σχέδιον τοῦ Συντάγματος, τὸ ὁποῖον συζητηθὲν ὑπὸ τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως, ἐπαρουσιάσθη εἰς ἡμᾶς τὴν 21 Φεβρουαρίου ε. ε. παρὰ τῆς ἐπὶ τούτου σταλείσης παρὰ τῆς Συνελεύσεως Ἐπιτροπῆς.

2. Τὰς ἐπὶ τοῦ σχεδίου τούτου γενομένας παρ' ἡμῶν παρατηρήσεις, τὰς ὁποίας διὰ τοῦ ἀπὸ 28 Φεβρουαρίου ε. ε. Διαγγέλματος ἀνεκοινώσαμεν πρὸς τὴν Συνέλευσιν.

3. Τὰς ἐπὶ τινων τῶν παρατηρήσεων τούτων εὐχὰς τῆς Συνελεύσεως, τὰς ὁποίας διὰ τῶν Ἀντιπροέδρων αὐτῆς καὶ τοῦ Προέδρου τοῦ ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐκοινοποίησε πρὸς ἡμᾶς τὴν 4 Μαρτίου ε. ε. καὶ

4. Τὴν ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἡμερομηνίαν πρὸς τὴν Συνέλευσιν διακοίνωσιν ἡμῶν, δι' ἧς ἀπεδέχθημεν τὰς παρ' αὐτῆς ἐκφρασθείσας εὐχὰς,

Ἄφοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω, συνωμολογήθη μεταξὺ ἡμῶν καὶ τῶν πληρεξουσίων τοῦ ἔθνους τὸ ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ ΣΥΝΤΑΓΜΑ,

Ἀπεφασίσσαμεν καὶ διατάττομεν·

α) Να δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τὸ Πολιτικὸν Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος, ὡς ἔπεται:

ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

*Ἐν Ὁνόματι τῆς Ἀγίας καὶ Ὁμοουσίου
καὶ Ἀδιαίρετου Τριάδος.*

Περὶ Θρησκείας.

Ἄρθρον 1.

Ἡ ἐπικρατοῦσα θρησκεία εἰς τὴν Ἑλλάδα εἶναι ἡ τῆς ἀνατολικῆς ὀρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας· πᾶσα δὲ ἄλλη γνωστὴ θρησκεία εἶναι ἀνεκτὴ, καὶ τὰ τῆς λατρείας αὐτῆς τελοῦνται ἀκωλύτως ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν Νόμων, ἀπαγορευομένου τοῦ προσηλυτισμοῦ, καὶ πάσης ἄλλης ἐπεμβάσεως κατὰ τῆς ἐπικρατούσης θρησκείας.

Ἄρθρ. 2.

Ἡ ὀρθόδοξος ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, κεφαλὴν γνωρίζουσα τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ὑπάρχει ἀναποσπᾶστως ἡνωμένη

δογματικῶς μετὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει μεγάλης καὶ πάσης ἄλλης ὁμοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, τηροῦσα ἀπαραλλάκτως ὡς ἐκεῖναι τοὺς τε ἱεροὺς, ἀποσυλικοὺς καὶ συνοδικοὺς κανόνας καὶ τὰς ἱεράς παραδόσεις, εἶναι δὲ αὐτοκέφαλος, ἐνεργοῦσα ἀνεξαρτήτως πάσης ἄλλης ἐκκλησίας τὰ κυριαρχικὰ αὐτῆς δικαιώματα, καὶ διοικεῖται ὑπὸ ἱερᾶς Συνόδου Ἀρχιερέων.

Περὶ τοῦ δημοσίου δικαίου τῶν Ἑλλήνων.

Ἄρθρ. 3.

Οἱ Ἕλληνες εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τοῦ Νόμου καὶ συνεισφέρουσιν ἀδιακρίτως εἰς τὰ δημόσια θάρη, ἀναλόγως τῆς περιουσίας των· μόνοι δὲ οἱ πολῖται Ἕλληνες εἶναι δεκτοὶ εἰς ὅλα τὰ δημόσια ἐπαγγέλματα.

Πολῖται εἶναι ὅσοι, ἀπέκτησαν ἢ ἀποκτήσωσι τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ πολίτου κατὰ τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους.

Ἄρθρ. 4.

Ἡ προσωπικὴ ἐλευθερία εἶναι ἀπαραβίαστος· οὐδεὶς καταδιώκεται, συλλαμβάνεται, φυλακίζεται, ἢ ἄλλως πῶς περιορίζεται, εἰμὴ ὅποτεν καὶ ὅπως ὁ Νόμος ὀρίζει.

Ἄρθρ. 5.

Ἐκτὸς τῆς περιπτώσεως τοῦ αὐτοφώρου ἐγκλήματος οὐδεὶς συλλαμβάνεται, οὐδὲ φυλακίζεται, εἰμὴ δι' αἰτιολογημένου δικαστικοῦ ἐντάλματος, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ κοινοποιηθῇ κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς συλλήψεως ἢ προφυλακίσεως.

Ἄρθρ. 6.

Ποινὴ δὲν ἐπιβάλλεται ἀνευ Νόμου, ὀρίζοντος προηγουμένως αὐτήν.

Ἄρθρ. 7.

Ἐκαστος, ἢ καὶ πολλοὶ ὁμοῦ ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ ἀναφέρωνται ἐγγράφως εἰς τὰς ἀρχάς, τηροῦντες τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους.

Ἄρθρ. 8.

Ἡ κατοικία ἐκάστου εἶναι ἄσυλος· οὐδεμία κατ' οἶκον ἔρευνα ἐνεργεῖται, εἰμὴ ὅταν καὶ ὅπως ὁ Νόμος διατάσῃ.

Ἄρθρ. 9.

Ἐν Ἑλλάδι οὔτε πωλεῖται οὔτε ἀγοράζεται ἄνθρωπος. Ἀργυρώνητος ἢ δοῦλος παντὸς γένους καὶ πάσης θρησκείας εἶναι ἐλεύθερος, ἅμα πατήσῃ ἐπὶ Ἑλληνικοῦ ἐδάφους.

Ἄρθρ. 10

Πᾶς τις δύναται νὰ δημοσιεύῃ προφορικῶς τε, ἐγγράφως καὶ διὰ τοῦ τύπου τοὺς στοχασμούς του, τηρῶν τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους.

Ὁ τύπος εἶναι ἐλεύθερος καὶ λογοκρισία δὲν ἐπιτρέπεται.

Οἱ ὑπεύθυνοι συντάχται, ἐκδύται καὶ τυπογράφοι ἐφημερίδων δὲν ὑποχρεοῦνται εἰς οὐδεμίαν χρηματικὴν προκαταβολὴν λόγῳ ἐγγυήσεως.

Οἱ ἐκδύται ἐφημερίδων θέλουν εἶσθαι πολῖται Ἕλληνες.

Ἄρθρ. 11.

Ἡ ἀνωτέρα ἐκπαίδευσις ἐνεργεῖται δαπάνῃ τοῦ Κράτους· εἰς δὲ τὴν δημοτικὴν συντρέχει καὶ τὸ Κράτος κατὰ τὸ μέτρον τῆς ἀνάγκης τῶν δήμων.

Ἐκαστος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ συσταίνῃ ἐκπαιδευτικὰ κατὰστήματα, συμμορφούμενος μὲ τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους.

Ἄρθρ. 12.

Οὐδεὶς στερεῖται τῆς ιδιοκτησίας του εἰμὴ διὰ δημόσιον ἀνάγκην, προστεκόντως ἀποδεδειγμένην, ὅταν καὶ ὅπως ὁ Νόμος διατάσῃ, πάντοτε δὲ προηγουμένης ἀποζημιώσεως.

Ἄρθρ. 13.

Αἱ βάσανοι καὶ ἡ γενικὴ δήμευσις ἀπαγορεύονται.

Ἄρθρ. 14.

Τὸ ἀπόρρητον τῶν ἐπιστολῶν εἶναι ἀπαράβιαστον.

Περὶ συντάξεως τῆς Πολιτείας.

Ἄρθρ. 15.

Ἡ Νομοθετικὴ ἐξουσία ἐνεργεῖται συνάμα ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας.

Ἄρθρ. 16.

Τὸ δικαίωμα τῆς προτάσεως τῶν Νόμων ἀνήκει εἰς τε τὸν Βασιλέα, τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν. Πᾶς Νόμος, ἀφορῶν τοὺς ἐτήσιους προϋπολογισμοὺς, τὰ ἔσοδα ἢ ἔξοδα τοῦ Κράτους, διάθεσιν ἐθνικῆς περιουσίας, τὸν ἐτήσιον προσδιορισμὸν τῆς Στρατιωτικῆς καὶ Ναυτικῆς δυνάμεως καὶ τὴν Στρατολογίαν καὶ Ναυτολογίαν, εἰσάγεται πρῶτον εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ψηφίζεται παρ' αὐτῆς.

Ἄρθρ. 17.

Οὐδεμία πρότασις, ἀφορῶσα αὐξήσιν τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ διὰ μισθοδοσίαν ἢ σύνταξιν, ἢ ἐν γένει δι' ὄφελος προσώπου, πηγάζει ἐκ τῆς Βουλῆς, ἢ τῆς Γερουσίας.

Ἄρθρ. 18.

Ἐὰν πρότασις Νόμου ἀπορρίφθῃ ὑπὸ μιᾶς τῶν τριῶν νομοθετικῶν δυνάμεων, δὲν παρουσιάζεται ἐκ νέου εἰς τὴν αὐτὴν Βουλευτικὴν Σύνοδον.

Ἄρθρ. 19.

Ἡ ἐπίσημος ἐρμηνεία τῶν Νόμων ἀνήκει εἰς τὴν Νομοθετικὴν ἐξουσίαν.

Άρθρ. 20.

Ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία ἀνήκει εἰς τὸν Βασιλέα, ἐνεργεῖται δὲ διὰ τῶν παρ' αὐτοῦ διοριζομένων ὑπευθύνων Ὑπουργῶν.

Άρθρ. 21.

Ἡ δικαστικὴ ἐξουσία ἐνεργεῖται διὰ τῶν δικαστηρίων, αἱ δὲ δικαστικαὶ ἀποφάσεις ἐκτελοῦνται ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως.

Περὶ τοῦ Βασιλέως.

Άρθρ. 22.

Τὸ πρόσωπον τοῦ Βασιλέως εἶναι ἱερὸν καὶ ἀπαραβίαστον, οἱ δὲ Ὑπουργοὶ αὐτοῦ εἶναι ὑπεύθυνοι.

Άρθρ. 23.

Οὐδεμία πράξις τοῦ Βασιλέως ἰσχύει, οὐδ' ἐκτελεῖται, ἂν δὲν ᾖναι προσυπογεγραμμένη παρὰ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ, ὅστις διὰ μόνης τῆς ὑπογραφῆς του καθίσταται ὑπεύθυνος.

Ἐν περιπτώσει δὲ ἀλλαγῆς ὁλοκλήρου τοῦ Ὑπουργείου, ἂν οὐδεὶς τῶν παυσάντων Ὑπουργῶν συγκατατεθῇ εἰς τὸ νὰ προσυπογράψῃ τὸ τῆς ἀπολύσεως τοῦ παλαιοῦ καὶ τοῦ διορισμοῦ τοῦ νέου Ὑπουργείου Διάταγμα, ὑπογράφονται ταῦτα παρὰ τοῦ Προέδρου τοῦ νέου Ὑπουργείου, ἀφοῦ οὗτος, διορισθεὶς ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, δώσει τὸν ὄρκον.

Άρθρ. 24.

Ὁ Βασιλεὺς διορίζει καὶ παύει τοὺς Ὑπουργοὺς αὐτοῦ.

Άρθρ. 25.

Ὁ Βασιλεὺς εἶναι ὁ ἀνώτατος Ἄρχων τοῦ Κράτους· ἄρχει τῶν κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν δυνάμεων, κηρύττει πόλεμον, συνομολογεῖ συνθήκας εἰρήνης, συμμαχίας καὶ ἐμπορίας· ἀνακοινώνει δὲ αὐτάς εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν μετὰ τῶν ἀναγκαίων διασαφήσεων, ἅμα τὸ συμφέρον καὶ ἡ ἀσφάλεια τοῦ Κράτους τὸ ἐπιτρέψωσιν.

Αἱ περὶ ἐμπορίας ὅμως συνθῆκαι, καὶ ὅσαι ἄλλαι περιέχουσιν παραχωρήσεις, περὶ τῶν ὁποίων κατ' ἄλλας διατάξεις τοῦ παρόντος Συντάγματος δὲν δύναται νὰ ὀρισθῇ τι ἄνευ νόμου, ἢ ἐπιβαρύνουσιν ἀτομικῶς τοὺς Ἕλληνας, δὲν ἔχουσιν ἰσχὺν ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τῆς Βουλῆς καὶ Γερουσίας.

Άρθρ. 26.

Οὐδεμία παραχώρησις ἢ ἀνταλλαγὴ χώρας δύναται νὰ γερῇ ἄνευ Νόμου.

Οὐδέποτε τὰ μυστικὰ ἄρθρα συνθήκης τινὸς δύνανται ν' ἀνατρέψωσι τὰ φανερά.

Άρθρ. 27.

Ὁ Βασιλεὺς ἀπονέμει τοὺς στρατιωτικοὺς καὶ ναυτικοὺς βαθμοὺς,

διορίζει καὶ παύει τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, ἐκτὸς τῶν παρὰ τοῦ Νόμου ὠρισμένων ἐξαιρέσεων, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ διορίσῃ ὑπάλληλον εἰς μὴ νενομοθετημένην θέσιν.

Ἄρθρ. 28.

Ὁ Βασιλεὺς ἐκδίδει τ' ἀναγκαῖα Διατάγματα πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν Νόμων, δὲν δύναται δὲ ν' ἀναστείλῃ ποτὲ τὴν ἐνέργειαν αὐτῶν, μηδὲ νὰ ἐξαιρέσῃ τινὰ τῆς ἐκτελέσεώς των.

Ἄρθρ. 29.

Ὁ Βασιλεὺς κυρόνει καὶ δημοσιεύει τοὺς Νόμους.

Ἄρθρ. 30.

Ὁ Βασιλεὺς τακτικῶς ἅπαξ τοῦ ἔτους συγκαλῇ τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν, ἐκτάτως δὲ, ὅσας τὸ κρίνει εὐλογον. Κηρύττει αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντιπροσώπου τὴν ἑναρξιν καὶ λήξιν ἐκάστης βουλευτικῆς Συνόδου, καὶ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διαλύῃ τὴν Βουλὴν· ἀλλὰ τὸ περὶ διχλύσεως Διάταγμα πρέπει νὰ διαλαμβάνῃ συγχρόνως καὶ τὴν συγκάλεσιν, τῶν μὲν ἐκλογέων ἐντὸς δύο, τῆς δὲ Βουλῆς ἐντὸς τριῶν μηνῶν.

Ἄρθρ. 31.

Ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀναβάλῃ τὴν ἑναρξιν, ἢ νὰ διακόπῃ τὴν ἐξακολουθήσιν τῆς ἐτησίας Βουλευτικῆς Συνόδου. Ἡ ἀναβολὴ ἢ ἡ διακοπὴ δὲν δύνανται νὰ διαρκέσωσιν ὑπὲρ τὰς τεσσαράκοντα ἡμέρας, οὐδὲ ν' ἀνανεωθῶσιν ἐντὸς τῆς αὐτῆς Βουλευτικῆς Συνόδου, ἄνευ τῆς συναίνεσεως τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας.

Ἄρθρ. 32.

Ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ χαρίζῃ, μεταβάλλῃ καὶ ἐλαττώῃ τὰς παρὰ τῶν δικαστηρίων καταγινωσκομένας ποινάς, ἐξαιρουμένων τῶν περὶ Ὑπουργῶν διατεταγμένων· πρὸς δὲ καὶ νὰ χορηγῇ ἀμνηστειὰν ἐπὶ τῇ εὐθύνῃ ὀλοκλήρου τοῦ Ὑπουργείου.

Ἄρθρ. 33.

Ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀπονέμῃ τὰ κανονισμένα παρὰ τὸν Βασιλῆα, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ αὐτῶν Νόμου· δὲν δύναται ὅμως νὰ χορηγῇ τίτλους εὐγενείας καὶ διακρίσεως, οὐδὲ ν' ἀναγνωρίσῃ τοιούτους, ἀπονεμομένους παρὰ ξένου Κράτους εἰς πολίτας Ἕλληνας.

Ἄρθρ. 34.

Ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κόπῃ νομίσματα κατὰ τὸν Νόμον.

Ἄρθρ. 35.

Ἡ Βασιλικὴ χορήγησις προσδιορίζεται διὰ Νόμου, τοῦ ὁποῖου

ἡ διάρκεια δὲν περιορίζεται εἰς ῥητὸν χρόνον, καὶ ὅστις δὲν δύναται νὰ τροποποιηθῇ, εἰμὴ μετὰ δεκαετίαν.

Ἄρθρ. 36.

Ὁ Βασιλεὺς Ὄθων, μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ παρόντος Συντάγματος, θέλει δώσῃ ἐνώπιον τῆς παρούσης Ἐθνικῆς Συνελεύσεως τὸν ἀκόλουθον ὅρκον:

« Ὁμνῶ εἰς τὸ ὄνομα τῆς ὁμοουσίου καὶ ἀδιαίρετου Τριάδος
» νὰ προστατεύω τὴν ἐπικρατοῦσαν θρησκείαν τῶν Ἑλλήνων,
» νὰ φυλάττω τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς Νόμους τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους
» καὶ νὰ διατηρῶ καὶ ὑπερασπίζω τὴν Ἐθνικὴν αὐτονομίαν καὶ
» τὴν ἀκεραιότητα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους. »

Περὶ διαδοχῆς καὶ Ἀντιβασιλείας.

Ἄρθρ. 37.

Τὸ Ἑλληνικὸν Στέμμα καὶ τὰ Συνταγματικὰ αὐτοῦ δικαιώματα εἶναι διαδοχικά, καὶ περιέρχονται εἰς τοὺς κατ' εὐθείαν γραμμὴν γνησίους καὶ νομίμους ἀπογόνους τοῦ Βασιλέως Ὄθωνος, κατὰ τάξιν πρωτοτοκίας.

Ἄρθρ. 38.

Ἐν ἐλλείψει γνησίου καὶ νομίμου ἀπογόνου τοῦ Βασιλέως Ὄθωνος, τὸ Ἑλληνικὸν Στέμμα καὶ τὰ Συνταγματικὰ αὐτοῦ δικαιώματα περιέρχονται εἰς τὸν ἐπόμενον ἀδελφόν του καὶ εἰς τοὺς κατ' εὐθείαν γραμμὴν γνησίους καὶ νομίμους ἀπογόνους αὐτοῦ, κατὰ τάξιν πρωτοτοκίας.

Ἐν περιπτώσει θανάτου καὶ τούτου, ἄνευ γνησίων καὶ νομίμων ἀπογόνων κατ' εὐθείαν γραμμὴν, τὸ Ἑλληνικὸν Στέμμα καὶ τὰ Συνταγματικὰ αὐτοῦ δικαιώματα περιέρχονται εἰς τὸν ἐπόμενον ἀδελφόν του καὶ εἰς τοὺς κατ' εὐθείαν γραμμὴν γνησίους καὶ νομίμους ἀπογόνους αὐτοῦ, κατὰ τάξιν πρωτοτοκίας.

Ἄρθρ. 39.

Μὴ ὑπάρχοντος διαδόχου κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὠρισμένα, ὁ Βασιλεὺς διορίζει αὐτὸν μετὰ τὴν συγκατάθεσιν τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἐπὶ τούτῳ συγκαλουμένων, παρόντων τοῦλάχιστον τῶν δύο τρίτων τῶν μελῶν ἐκάστης, καὶ διὰ τῆς ψήφου τῶν δύο τρίτων τῶν παρόντων μελῶν.

Ἄρθρ. 40.

Πᾶς διάδοχος τοῦ Ἑλληνικοῦ Θρόνου ἀπαιτεῖται νὰ πρεσβεύῃ τὴν θρησκείαν τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Ἄρθρ. 41.

Οὐδέποτε τὰ Στέμματα τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Βαυαρίας δύνανται νὰ συνενωθῶσιν ἐπὶ τῆς αὐτῆς κεφαλῆς.

Ἄρθρ. 42.

Ὁ Βασιλεὺς καθίσταται ἐνῆλιξ κατὰ τὸ δέκατον ὄγδον ἔτος

τῆς ἡλικίας αὐτοῦ συμπληρωμένον. Πρὶν ἢ ἀναβῆναι τὸν Θρόνον, ὁμνύει ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν Ὑπουργῶν, τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τῶν ἐν τῇ πρωτεύουσῃ Γερουσιαστῶν καὶ Βουλευτῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀνωτέρων ἀρχῶν, τὸν ἐν τῷ 36 ἄρθρῳ διαλαμβανόμενον ὅρκον. Ὁ Βασιλεὺς συγκαλεῖ τὸ πολὺ ἐντὸς δύο μηνῶν τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν, καὶ ἐπαναλαμβάνει τὸν ὅρκον ἐνώπιον τῶν Βουλευτῶν καὶ τῶν Γερουσιαστῶν συνηγμένων ἐπὶ τούτῳ.

Ἄρθρ. 43.

Ἐν περιπτώσει ἀποθιώσεως τοῦ Βασιλέως, εἰάν ὁ διάδοχος ᾖ ἀνήλιξ, ἢ ἀπὼν, καὶ δὲν ὑπάρχῃ Ἀντιβασιλεὺς ἤδη ὠρισμένος, ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία συνέρχονται ἄνευ συγκαλέσεως τὴν δεκάτην τὸ βραδύτερον ἡμέραν μετὰ τὴν ἀποθίωσιν τοῦ Βασιλέως· ἡ δὲ Συνταγματικὴ Βασιλικὴ ἐξουσία ἐνεργεῖται παρὰ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὑπὸ τὴν εὐθύνην αὐτοῦ, μέχρι τῆς ὀρκωμοσίας τοῦ Ἀντιβασιλέως ἢ τῆς ἀφίξεως τοῦ διαδόχου.

Ἄρθρ. 44.

Εἰάν, ἀποθιώσαντος τοῦ Βασιλέως, ὁ διάδοχος αὐτοῦ ᾖ ἀνήλιξ, ἢ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία συνέρχονται ὁμοῦ διὰ νὰ ἐκλέξωσιν ἐπίτροπον· ἐπίτροπος δὲ τότε μόνον ἐκλέγεται, ὅταν δὲν ὑπάρχῃ τοιοῦτος ἐκ διαθήκης τοῦ ἀποθιώσαντος Βασιλέως, ἢ ὅταν ὁ ἀνήλιξ διάδοχος δὲν ἔχῃ μητέρα, μένουσαν εἰς τὴν χηρείαν τῆς, ἥτις καλεῖται τότε εἰς τὴν ἐπιτροπείαν τοῦ τέκνου τῆς αὐτοδικαίως.

Ὁ ἐπίτροπος τοῦ ἀνήλικου Βασιλέως, εἴτε διορισθῇ διὰ διαθήκης, εἴτε ἐκλεχθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπαιτεῖται νὰ ᾖ πολίτης Ἑλλήν τοῦ Ἀνατολικοῦ δόγματος.

Ἰδιαιτέρος Νόμος θέλει κανονίσει τὰ περὶ Ἀντιβασιλείας.

Ἄρθρ. 45.

Ἐν περιπτώσει χηρείας τοῦ Θρόνου, ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία, εἰς ἓν συνεργόμεναι, ἐκλέγουσι προσωρινῶς Ἀντιβασιλέα πολίτην Ἑλληνα τοῦ Ἀνατολικοῦ δόγματος· τὸ δὲ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἐνεργεῖ ὑπὸ τὴν εὐθύνην του, ἐν ὀνόματι τοῦ ἔθνους, τὴν Συνταγματικὴν Βασιλικὴν ἐξουσίαν μέχρι τῆς ὀρκωμοσίας τοῦ Ἀντιβασιλέως.

Ἐντὸς δὲ δύο μηνῶν, τὸ βραδύτερον, ἐκλέγονται ὑπὸ τῶν πολιτῶν ἰσάριθμοι τῶν Βουλευτῶν ἀντιπρόσωποι, οἵτινες, εἰς ἓν μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας συνεργόμενοι, ἐκλέγουσι τὸν Βασιλέα διὰ τῆς πλειοψηφίας τῶν δύο τρίτων τοῦ ὅλου.

Περὶ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας.

Ἄρθρ. 46

Οὐδεὶς δύναται νὰ ᾖ συγχρόνως Βουλευτὴς καὶ Γερουσιαστής.

Άρθρ. 47.

Ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία συνέρχονται αὐτοδικαίως κατ' ἔτος τὴν 1 τοῦ Νοεμβρ. μηνός, ἐκτὸς ἂν ὁ Βασιλεὺς τὰς συγκαλέσῃ πρότερον, ἢ ἀναβάλῃ τὴν ἐναρξίν των κατὰ τὰ ἄρθρα 30 καὶ 31 τοῦ παρόντος Συντάγματος. Ἡ διάρκεια ἐκάστης Συνόδου δὲν δύναται νὰ ᾖ βραχυτέρα τῶν δύο μηνῶν.

Άρθρ. 48.

Ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία συνεδριάζουν δημοσίᾳ· δύνανται ὅμως νὰ διασκεπτῶνται κεκλεισμένων τῶν θυρῶν, ἢ μὲν Βουλὴ, κατ' αἵτησιν δέκα, ἢ δὲ Γερουσία, πέντε ἐκ τῶν μελῶν αὐτῶν· μετὰ ταῦτα ἀποφασίζουσι κατὰ πλειοψηφίαν, ἂν ἡ περὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος συζήτησις πρέπη νὰ ἐπαναληφθῇ εἰς δημοσίαν συνεδρίαν.

Άρθρ. 49.

Οὔτε ἡ Βουλὴ οὔτε ἡ Γερουσία δύνανται νὰ συζητήσωσι καὶ ἀποφασίσωσι τι ἄνευ τῆς παρουσίας τοῦλάχιστον τοῦ ἡμίσεος πλέον ἐνός τῶν μελῶν αὐτῶν.

Ἐν περιπτώσει διχοψηφίας ἡ πρότασις, περὶ ἧς ὁ λόγος, ἀπορρίπτεται.

Άρθρ. 50.

Οὐδεὶς αὐτόκλητος ἐμφανίζεται ἐνώπιον τῆς Βουλῆς ἢ τῆς Γερουσίας διὰ ν' ἀναφέρῃ τι προφορικῶς ἢ ἐγγράφως· ἀναφοραὶ ὅμως παρουσιάζονται διὰ τινος Βουλευτοῦ ἢ Γερουσιαστοῦ, ἢ παραδίδονται εἰς τὰ γραφεῖα.

Ἡ τε Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία, ἔχουσι τὸ δικαίωμα ν' ἀποστέλλωσιν εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς τὰς διευθυνομένας πρὸς αὐτὰς ἀναφοράς, οἵτινες εἶναι ὑπόχρεοι νὰ δίδωσι διασαφήσεις, ὡςάκις ζητηθῶσιν.

Άρθρ. 51.

Ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία συνεδριάζουν ἰδίᾳ, ἢ μὲν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, ἢ δὲ ἐν τῷ Συνεδρίῳ αὐτῆς.

Μόνον δὲ, κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐνάρξεως τῆς Βουλευτικῆς Συνόδου, καὶ ὡςάκις τὸ Σύνταγμα ὀρίζει, συνέρχονται ὁμοῦ ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ.

Άρθρ. 52.

Οὐδεὶς φόρος ἐπιβάλλεται οὐδ' εἰσπράττεται, εἰ μὴ προηγουμένως δὲν ψηφισθῇ παρὰ τε τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ κυρωθῇ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως.

Άρθρ. 53.

Κατ' ἔτος ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία ψηφίζουσι τὸν προϋπολογισμόν καὶ ἀποφασίζουσιν ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ.

Ὅλα τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα τοῦ Κράτους πρέπει νὰ σημειῶνται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν καὶ ἀπολογισμὸν.

Ἄρθρ. 54.

Οὐδεμία σύνταξις ἢ ἀμοιβὴ δίδεται ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου, ἄνευ Νόμου.

Ἄρθρ. 55.

Βουλευτὴς ἢ Γερουσιαστὴς δὲν καταδιώκεται, οὐδ' ὅπωςδῆποτε ἐξετάζεται, ἔνεκα γνώμης ἢ ψήφου, δοθείσης παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν βουλευτικῶν του καθηκόντων.

Ἄρθρ. 56.

Βουλευτὴς ἢ Γερουσιαστὴς, διαρκούσης τῆς Βουλευτικῆς Συνόδου, δὲν καταδιώκεται, συλλαμβάνεται ἢ φυλακίζεται, ἄνευ ἀδείας τοῦ σώματος εἰς ὃ ἀνήκει· τοιαύτη ἀδεια δὲν ἐπαιτεῖται εἰς τὰ ἐπ' αὐτοφύρῳ κακουργήματα.

Προσωπικὴ κράτησις δὲν ἐνεργεῖται κατὰ Βουλευτοῦ ἢ Γερουσιαστοῦ, διαρκούσης τῆς Βουλευτικῆς Συνόδου, τέσσαρας ἐβδομάδας πρὸ τῆς ἐνάρξεως καὶ τρεῖς μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν αὐτῆς.

Ἄρθρ. 57.

Βουλευταὶ καὶ Γερουσιασταὶ ὀμνύουν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν καθηκόντων αὐτῶν τὸν ἑξῆς ὅρκον·

α Ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος
 » νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος, ὑπακοὴν εἰς
 » τὸ Σύνταγμα καὶ εἰς τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους καὶ νὰ ἐκπλη-
 » ρώσω εὐσυνειδότως τὰ καθήκοντά μου. »

Ὁ ὅρκος δίδεται, παρὰ μὲν τῶν Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, παρὰ δὲ τῶν Γερουσιαστῶν ἐν τῷ Συνεδρίῳ τῆς Γερουσίας, εἰς δημοσίαν συνεδρίαν.

Ἄρθρ. 58.

Ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία προσδιορίζουν διὰ κανονισμοῦ πῶς ἐκάστη αὐτῶν θέλει ἐκπληροῖ τὰ καθήκοντά της.

Περὶ τῆς Βουλῆς.

Ἄρθρ. 59.

Ἡ Βουλὴ σύγκειται ἐκ Βουλευτῶν, ἐκλεγομένων ὑπὸ τῶν ἐχόντων δικαίωμα πρὸς τοῦτο πολιτῶν, κατὰ τὸν περὶ ἐκλογῆς Νόμον.

Ἄρθρ. 60.

Οἱ Βουλευταὶ ἀντιπροσωπεύουσι τὸ ἔθνος καὶ ὄχι μόνον τὴν ἐπαρχίαν ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐκλέγονται.

Ἄρθρ. 61.

Ὁ περὶ ἐκλογῆς Νόμος προσδιορίζει τὸν ἀριθμὸν τῶν Βουλευτῶν, ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ· πῶποτε ὅμως ὁ ἀριθμὸς αὗτος δὲν δύναται νὰ ᾖ ἐλάττων τῶν ὀγδμήκοντα.

Άρθρ. 62.

Οί Βουλευταὶ ἐκλέγονται κατὰ τριετίαν.

Άρθρ. 63.

Διὰ νὰ ἐκλεχθῇ τις Βουλευτὴς ἀπαιτεῖται,

Νὰ ᾖ πολίτης Ἑλλήν, ἐγκαταστημένος εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀπολαμβάνων τὰ ἀστυκὰ καὶ πολιτικὰ δικαιώματα, ἔχων συμπληρωμένον τὸ τριακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του, καὶ πρὸς τούτοις τὰ παρὰ τοῦ Νόμου τῶν ἐκλογῶν ἀπαιτούμενα προσόντα.

Άρθρ. 64

Βουλευταὶ, διοριζόμενοι παρὰ τῆς Κυβερνήσεως εἰς ἔμμισθον ὑπηρεσίαν καὶ δεχόμενοι αὐτήν, παύουν ἀμέσως τῶν Βουλευτικῶν καθηκόντων, καὶ τότε μόνον ἀναλαμβάνουσιν αὐτὰ, ὅταν ἐκλεχθῶσιν ἐκ νέου.

Άρθρ. 65.

Ἡ Βουλὴ ἐκλέγει ἐκ τῶν Βουλευτῶν κατὰ τὴν ἑναρξιν ἐκάστης Βουλευτικῆς Συνόδου τὸν Πρόεδρον, τοὺς Ἀντιπροέδρους καὶ τοὺς Γραμματεῖς αὐτῆς.

Άρθρ. 66.

Ἡ Βουλὴ ἐξετάζει τὰ πληρεξούσια τῶν Βουλευτῶν καὶ ἀποφασίζει περὶ τῶν ἀναφυομένων ἀμφισβητήσεων.

Άρθρ. 67.

Οἱ ἐκπληρώσαντες τὰ χρέη των Βουλευταὶ λαμβάνουσιν ἐκ τοῦ δημοσίου Ταμείου ἀποζημιώσιν δραχμῶν διακοσίων πενήκοντα κατὰ μῆνα, διαρκούσης τῆς Βουλευτικῆς Συνόδου.

Άρθρ. 68.

Οἱ Βουλευταὶ, οἱ λόγῳ πολιτικῆς ἢ στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ἢ ἄλλως πως μισθοδοτούμενοι, δὲν λαμβάνουσιν εἰμὴ τὸ τυχὸν ἐλλεῖπον μέχρι τῆς ἀνωτέρω ὀρισθείσης μηνιαίας ἀποζημιώσεως.

Περὶ τῆς Γερουσίας.

Άρθρ. 69.

Ἡ Γερουσία εἶναι μέρος ἀναπόσπαστον τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας.

Άρθρ. 70.

Ὁ Βασιλεὺς διορίζει τοὺς Γερουσιαστὰς ἰσοβίως.

Τὰ Διατάγματα τοῦ διορισμοῦ των προσυπογράφονται παρὰ τοῦ Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Άρθρ. 71.

Ὁ ἐλάχιστος ἀριθμὸς τῶν Γερουσιαστῶν ὀρίζεται εἰς εἴκοσι καὶ ἐπτὰ· δύναται δὲ ὁ Βασιλεὺς ν' αὐξήσῃ αὐτὸν, κατὰ τὰς ἀνάγκας, μέχρι τοῦ ἡμίσεος τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν Βουλευτῶν.

Μόνον συγκαταθέσει τῆς Βουλῆς δύνανται νὰ διορισθῶσιν ὑπὸ τοῦ Βασιλέως πλείονες Γερουσιασταὶ τοῦ εἰρημένου ἀριθμοῦ.

Άρθρ. 72.

Διὰ τὰ διορισθῇ τις Γερουσιαστὴς πρέπει

- 1) Νὰ ᾔηται πολίτης Ἑλλήν,
- 2) Νὰ ᾔηται ἐγκαταστημένος ἐν τῇ Ἑλλάδι,
- 3) Νὰ ἀπολαμβάνῃ τὰ ἀσυκὰ καὶ πολιτικὰ δικαιώματα,
- 4) Νὰ συνεπλήρωσε τὸ τεσσαρακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του, καὶ

5) Νὰ ἀνεδείχθῃ ἐν τῇ Ἑλλάδι,

α') Εἴτε μέλος, ἢ Ὑπουργὸς τῶν κατὰ τὸν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα ἐθνικῶν Κυβερνήσεων τοῦλάχιστον ἅπαξ μέχρι τέλους τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ εἰκοστοῦ ἐβδόμου ἔτους.

β') Εἴτε Πληρεξούσιος, ἐκλεχθεὶς δις, εἰς ἐθνικὰς Συνελεύσεις, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς παρούσης, ἢ Βουλευτὴς εἰς δύο τοῦλάχιστον περιόδους, παρελθούσας καὶ μελλούσας, ἢ ἅπαξ Πληρεξούσιος καὶ ἅπαξ Βουλευτής.

γ') Εἴτε Ἀρχηγὸς Στρατοπέδου, ἢ Στόλου, ἢ Ναυτικῆς μοίρας, ὁδηγήσας τὰ Ἑλληνικὰ ὅπλα κατὰ τὸν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα εἰς πολιορκίας ἢ μάχας.

δ') Εἴτε ἀνὴρ ἱστορικός διὰ λαμπρῶν ἀνδραγαθημάτων, ἢ ἀδροτάτων χρηματικῶν θυσιῶν.

ε') Εἴτε Πρόεδρος τῆς Βουλῆς, εἰς δύο Βουλευτικὰς Συνόδους, μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος Συντάγματος.

ς) Εἴτε Ὑπουργὸς, μετὰ τετραετίαν ὡς τοιοῦτος.

ζ) Εἴτε Στρατηγός, Ἀντιστράτηγος, Ὑποστράτηγος, Ναύαρχος, Ἀντιναύαρχος, ἢ Ὑπονάυαρχος, μετὰ πενταετίαν ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ του ὡς τοιοῦτος.

η') Εἴτε Πρέσβυς, μετὰ πενταετὴ ὑπηρεσίαν ὡς τοιοῦτος.

θ') Εἴτε Πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἢ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, μετὰ ἐξαετὴ ὑπηρεσίαν ὡς τοιοῦτος.

ι') Εἴτε Εἰσαγγελεὺς παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ, ἢ Πρόεδρος Ἐρετῶν, ἢ Νομάρχης, μετὰ ὀκταετὴ ὑπηρεσίαν ὡς τοιοῦτος.

ια') Εἴτε Ἐπίτροπος παρὰ τῷ Ἐλεγκτικῷ Συνεδρίῳ, Εἰσαγγελεὺς παρ' Ἐφέταις, ἢ Ἀρειοπαγίτης, μετὰ δεκαετὴ ὑπηρεσίαν ὡς τοιοῦτος.

ιβ') Εἴτε Πρόεδρος Νομαρχικοῦ Συμβουλίου, τρίς ὡς τοιοῦτος ἐκλεχθεὶς καὶ ἐξ ἑτῆ ὡς νομαρχικὸς Σύμβουλος ὑπηρετήσας.

ιγ') Εἴτε Πρύτανις τοῦ Πανεπιστημίου, δις ὡς τοιοῦτος ἐκλεχθεὶς καὶ μετὰ δεκαετὴ ὑπηρεσίαν ὡς Καθηγητής.

ιδ') Εἴτε Ἀντιπρόεδρος Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου, δις ὡς τοιοῦτος ἐκλεχθεὶς καὶ μετὰ ἐξαετὴ ὑπηρεσίαν ὡς ἐπιμελητής.

Ἡ ἐναρξὶς τῶν ἐν τοῖς ἐδαφίοις σ' μέχρι ιδ' ἀναφερομένων

υπηρεσιῶν θέλει λογίζεσθαι ἀπὸ τῆς νομίμου δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Συντάγματος.

Τὰ ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ προσόντα τοῦ Γερουσιαστοῦ θέλουν ἀναθεωρηθῇ μετὰ δεκαπενταετίαν ὑπὸ τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας.

Ἄρθρ. 73.

Ὁ διατελέσας εἰς πλείονας τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ υπηρεσιῶν δύναται νὰ ἐνώσῃ τὰς χρονικὰς αὐτοῦ διαρκείας πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ παρὰ τῆς διαρκεστέρας υπηρεσίας, κατὰ τὰ ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ ὀριζόμενα, ἀπαιτουμένου χρόνου.

Ἄρθρ. 74.

Διὰ τὸν διορισμὸν ἐκάστου Γερουσιαστοῦ ἀπαιτεῖται χωριστὸν Διάταγμα, διαλαμβάνον ἀκριβῶς τὰς ἐκδουλεύσεις ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζεται κατὰ τὸ 72 ἄρθρον ὁ διορισμός.

Ἄρθρ. 75.

Οἱ Βασιλόπαιδες καὶ ὁ ἐπίδοξος τοῦ Θρόνου Διάδοχος εἶναι αὐτοδικαίως Γερουσιασταί, ἅμα συμπληρώσωσι τὸ δέκατον ὀγδοὺν ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἀλλὰ δὲν δύνανται νὰ ψηφοφορῶσιν, εἰμὴ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ εἰκοστοῦ πέμπτου.

Ἄρθρ. 76.

Ἡ Βουλευτικὴ Σύνοδος τῆς Γερουσίας ἀρχεταὶ καὶ λήγει συγχρόνως μὲ τὴν τῆς Βουλῆς.

Ἄρθρ. 77.

Πᾶσα συνεδρίασις τῆς Γερουσίας, ἐκτὸς τοῦ χρόνου καθ' ὃν συνεδριάζει ἡ Βουλὴ, εἶναι παράνομος, καὶ πᾶσα πράξις, γινομένη ἐν τοιαύτῃ συνεδριάσει, εἶναι αὐτοδικαίως ἄκυρος, ἐκτὸς ὅταν ἡ Γερουσία συνέρχῃται ὡς δικαστικὸν σῶμα, ὅτε μόνον τὰ παρὰ τοῦ Συντάγματος ὠρισμένα δικαστικὰ αὐτῆς καθήκοντα δύναται νὰ ἐκπληρώσῃ.

Ἄρθρ. 78.

Ὁ Βασιλεὺς διορίζει ἐκ τῶν Γερουσιαστῶν τὸν Πρόεδρον τῆς Γερουσίας κατὰ τριετίαν· αὕτη δὲ κατὰ πᾶσαν Βουλευτικὴν Σύνοδον ἐκλέγει ἐκ τῶν ἰδίων μελῶν δύο Ἀντιπροέδρους καὶ δύο Γραμματεῖς.

Ἄρθρ. 79.

Οἱ Γερουσιασταὶ λαμβάνουσιν ἀποζημίωσιν πεντακοσίων δραχμῶν κατὰ μῆνα δι' ὅσον ἐκάστοτε διαρκέσωσιν αἱ νομοθετικαὶ ἢ δικαστικαὶ ἐργασίαι αὐτῶν.

Οἱ λόγῳ πολιτικῆς ἢ στρατιωτικῆς υπηρεσίας, ἢ ἄλλως πως μισθοδοτούμενοι Γερουσιασταὶ δὲν λαμβάνουσιν, εἰμὴ τὸ τυχὸν ἐλλεῖπον μέχρι τῆς ἀνωτέρω ὀρισθείσης ἀποζημιώσεως.

Περὶ τῶν Ὑπουργῶν.

Ἄρθρ. 80.

Οὐδείς ἐκ τῆς Βασιλικῆς οἰκογενείας δύναται νὰ διορισθῇ Ὑπουργός.

Ἄρθρ. 81.

Οἱ Ὑπουργοὶ ψηφοφοροῦν εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν τότε μόνον, ὅταν ᾖναι μέλη αὐτῶν. ἔχουσι δὲ εἴσυδον ἐλευθέραν εἰς τὰς συνεδριάσεις των καὶ ἀκούονται, ὡςάκις ζητήσωσι τὸν λόγον. Ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία δύνανται ν' ἀπαιτήσωσι τὴν παρουσίαν τῶν Ὑπουργῶν.

Ἄρθρ. 82.

Ποτὲ διαταγὴ τοῦ Βασιλέως ἔγγραφος ἢ προφορικῇ δὲν ἀπαλλάττει τῆς εὐθύνης τοὺς Ὑπουργούς.

Ἄρθρ. 83.

Ἡ Βουλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κατηγορῇ τοὺς Ὑπουργοὺς ἐνώπιον τῆς Γερουσίας, ἥτις δικάζει αὐτοὺς εἰς δημοσίαν συνεδρίαν. Δὲν λαμβάνουσι δὲ μέρος εἰς τὴν δίκην οἱ Γερουσιασταὶ, οἵτινες διορίσθησαν τυχῶν, ἢ ὅτε ἐπρωτάθῃ ἢ εἰς δίκην εἰσαγωγῇ.

Εἰδικὸς Νόμος θέλει ὁρίσσει τὰ περὶ εὐθύνης τῶν Ὑπουργῶν, τὰς ἐπιβλητέας ποινὰς καὶ τὴν διαδικασίαν.

Ἄρθρ. 84.

Μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ εἰδικοῦ περὶ εὐθύνης Ὑπουργῶν Νόμου, ἡ Βουλὴ δύναται νὰ κατηγορῇ αὐτοὺς καὶ ἡ Γερουσία νὰ τοὺς δικάζῃ ἔνεκεν ἐσχάτης προδοσίας, καταχρήσεως δημοσίας περιουσίας, παρανόμου εἰσπράξεως καὶ πάσης παραβάσεως τῶν ὅρων τοῦ Συντάγματος.

Ἄρθρ. 85.

Ὁ Βασιλεὺς δύναται ν' ἀπονείμῃ χάριν εἰς Ὑπουργὸν καταδικασθέντα ὑπὸ τῆς Γερουσίας, μόνον ἐπὶ τῇ αἰτήσῃ αὐτῆς ἢ τῆς Βουλῆς.

Περὶ δικαστικῆς ἐξουσίας.

Ἄρθρ. 86.

Ἡ Δικαιοσύνη πηγάζει ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, ἐνεργεῖται δὲ διὰ Δικαστῶν, ὑπ' αὐτοῦ διοριζομένων.

Ἄρθρ. 87.

Οἱ Δικασταὶ καθὼς καὶ τὰ ψῆφον ἔχοντα μέλη τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου θελοῦν εἶσθαι ισόβιοι. Ὁ χρόνος, καθ' ὃν θέλουν κατασταθῇ τοιοῦτοι, θέλει ὁρισθῇ δι' εἰδικοῦ Νόμου, ἐκδοθησομένου μετὰ παρέλευσιν πέντε ἐτῶν ἀπὸ τῆς νομίμου δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Συντάγματος.

Ἀφ' ἧς ἐποχῆς οἱ Δικασταὶ καὶ τὰ ψῆφον ἔχοντα μέλη τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου κατασταθῶσιν ἰσόβιοι, δὲν δύνανται νὰ παύσωσιν, ἄνευ δικαστικῆς ἀποφάσεως.

Ἄρθρ. 88.

Εἰσαγγελεῖς, Ἀντεισαγγελεῖς καὶ Εἰρηνοδίκαὶ δὲν ἀπολαμβάνουσι τῶν δικαιωμάτων τῆς ἰσοβιότητος.

Ἄρθρ. 89.

Οὐδεὶς ἀφαιρεῖται ἄκων τοῦ παρὰ τοῦ Νόμου ὠρισμένου εἰς αὐτὸν Δικαστοῦ· ὅθεν δικαστικαὶ ἐπιτροπαὶ καὶ ἑκτακτὰ δικαστήρια ὑφ' ὁποιονδήποτε ὄνομα δὲν ἐπιτρέπεται νὰ συστηθῶσιν.

Ἄρθρ. 90.

Αἱ συνεδριάσεις τῶν δικαστηρίων εἶναι δημόσιαι, ἐκτὸς ὅταν ἡ δημοσιότης ᾗθελεν εἶσθαι ἐπιβλαβὴς εἰς τὰ χρηστὰ ᾗθη καὶ τὴν κοινὴν εὐταξίαν, ἀλλὰ τότε τὰ δικαστήρια ὀφείλουσι νὰ ἐκδίδωσι περὶ τούτου ἀπόφασιν.

Ἄρθρ. 91.

Πᾶσα ἀπόφασις πρέπει νὰ ᾖ αἰτιολογημένη καὶ ν' ἀπαγγέλληται ἐπὶ δημοσίᾳ συνεδριάσει.

Ἄρθρ. 92.

Τὸ ὀρκωτικὸν σύστημα διατηρεῖται.

Ἄρθρ. 93.

Τὰ πολιτικὰ ἐγκλήματα δικάζονται ὑπὸ τῶν ἐνόρκων· ὡσαύτως καὶ τὰ τοῦ τύπου, ὅσακις ταῦτα δὲν ἀφορῶσι τὸν ἰδιωτικὸν βίον.

Ἄρθρ. 94.

Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Δικαστὴν νὰ δεχθῇ καὶ ἄλλην ὑπηρεσίαν ἑμμισθον, ἐκτὸς τῆς τοῦ Καθηγητοῦ ἐν τῷ Πανεπιστημείῳ.

Ἄρθρ. 95.

Εἰδικὸς Νόμος θέλει κανονίσει τὰ περὶ Στρατοδικείων καὶ Ναυτοδικείων.

Ἄρθρ. 96.

Τὰ προσόντα τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων θέλουν ὀρισθῇ δι' εἰδικοῦ Νόμου.

Γενικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρ. 97.

Εἰδικὸς Νόμος θέλει κανονίσει τὰ περὶ ἀποχωρήσεως τῶν Γερουσιασῶν καὶ ἰσοβίων Δικαστῶν, ἕνεκα γήρατος, ἢ διαρκῶν νοσημάτων.

Ἄρθρ. 98.

Ἄνευ Νόμου, στρατὸς ξένος οὔτε εἶναι δεκτὸς εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ὑπηρεσίαν, οὔτε δύναται νὰ διαμείνῃ εἰς τὸ Κράτος, ἢ νὰ διέλθῃ δι' αὐτοῦ.

Άρθρ. 99.

Μόνον ὅπως καὶ ὅταν ὁ Νόμος διατάσῃ, οἱ στρατιωτικοὶ καὶ ναυτικοὶ γεροῦνται τοῦ βαθμοῦ, τῶν τιμῶν καὶ τῶν συντάξεών των.

Άρθρ. 100.

Οὐδεὶς ὄρκος ἐπιβάλλεται, ἄνευ Νόμου, ὀρίζοντος καὶ τὸν τύπον αὐτοῦ.

Άρθρ. 101.

Τὰ ὑπάρχοντα διοικητικὰ δικαστήρια καταργοῦνται· αἱ δὲ ὑπαγόμεναι εἰς αὐτὰ περὶ ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ ὑποθέσεις ἀνατίθενται ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος Συντάγματος εἰς τὴν τακτικὴν δικαιοδοσίαν τῶν δικαστηρίων, καὶ θέλουν δικάζεσθαι ὡς κατεπίγουσαι. Νόμοι ἰδιαίτεροι, ἐκδοθησόμενοι ἐντὸς τῆς πρώτης βουλευτικῆς περιόδου, θέλουν ὑπαγάγει ἐπίσης ὅλας τὰς λοιπὰς τοῦ ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ ὑποθέσεις εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια καὶ κανονίσει τὴν διαδικασίαν.

Αἱ ἄρσεις συγκρούσεως θέλουν δικάζεσθαι ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Κανὼν δικαστήριον, καμμία δικαιοδοσία τοῦ ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ δὲν ἔμπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ τοῦ λοιποῦ ἄνευ Νόμου.

Άρθρ. 102.

Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας παύει, καὶ διαλύεται αὐτοδικαίως, ἅμα παρέλθωσι τρεῖς μῆνες, ἀφ' ἧς ἡμέρας ὁμόσει ὁ Βασιλεὺς τὸν τοῦ Συντάγματος ὄρκον, ἢ καὶ πρὶν τῶν τριῶν μηνῶν, ἂν πρὸ τῆς λήξεως τούτων συγκροτηθῇ ἡ πρώτη Βουλευτικὴ Σύνοδος.

Άρθρ. 103.

Ὅλοι οἱ Νόμοι καὶ τὰ Διατάγματα, καθ' ὅσον ἀντιβαίνουν εἰς τὸ παρὸν Σύνταγμα, καταργοῦνται.

Εἰδικαὶ διατάξεις.

Άρθρ. 104.

Ἡ πρώτη Βουλευτικὴ Σύνοδος θέλει συγκροτηθῇ ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς νομίμου δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Συντάγματος.

Άρθρ. 105.

Δι' ἰδιαιτέρων Νόμων, καὶ ὅσον ἔνεστι ταχύτερον, πρέπει νὰ ληφθῇ πρόνοια περὶ τῶν ἐξῆς ἀντικειμένων.

α) Περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Ἐπισκοπῶν τοῦ Κράτους, τῆς ἐξασφαλίσεως τῶν πρὸς συντήρησιν τῶν κληρικῶν, ἀναλόγως μὲ τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ χαρακτῆρός των, καὶ περὶ τῶν ἱερῶν καταστημάτων καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς λειτουργούντων ἢ μοναζόντων.

β) Περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως.

- γ) Περὶ τῆς διαθέσεως καὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς, καὶ περὶ ἐκκαθαρίσεως καὶ ἀποσβέσεως τῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἐξωτερικῶν χρεῶν.
- δ) Περὶ τοῦ τύπου.
- ε) 1) Περὶ βελτιώσεως τοῦ φορολογικοῦ συστήματος, 2) Περὶ ἀπλοποιήσεως τῆς ὑπηρεσίας, τῆς δικαστικῆς νομοθεσίας καὶ πάσης ἄλλης ἐν γένει.
- ς) Περὶ τῶν ἀρμοδίων δικαστηρίων πρὸς διεκδίκασιν τῶν ἐγκλημάτων τῆς πειρατείας καὶ ναυταπάτης.
- ζ) Περὶ ὀργανισμοῦ ἔθνοφυλακῆς.
- η) Περὶ στρατιωτικῆς καὶ ναυτικῆς νομοθεσίας.
- θ) Περὶ ἐμψυχώσεως τῆς γεωργίας, βιομηχανίας, ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας.
- ι) Περὶ ὀριστικῶν συντάξεων τῶν πολιτικῶν, στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν ὑπαλλήλων.

Ἄρθρ. 106.

Τὸ παρὸν Σύνταγμα ἐμβαίνει εἰς ἐνέργειαν, ἅμα ὑπογραφῇ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως. Τὸ δὲ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ὀφείλει νὰ δημοσιεύσῃ αὐτὸ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἐντὸς εἴκοσι τεσσάρων ὥρῶν μετὰ τὴν ὑπογραφὴν.

Ἄρθρ. 107.

Ἡ τήρησις τοῦ παρόντος Συντάγματος ἀφιεροῦται εἰς τὸν πατριωτισμὸν τῶν Ἑλλήνων.

(Ἔπονται αἱ ὑπογραφαὶ τῶν πληρεξουσίων.)

β) Παραγγέλλομεν ἀπάσας τὰς Δικαστικὰς πολιτικὰς καὶ στρατιωτικὰς τοῦ Κράτους Ἀρχάς, καὶ πάντας, νὰ τηρῶσιν ἀπαρασαλεύτως τὸ παρὸν Πολιτικὸν Σύνταγμα.

γ) Τὸ Ἡμέτερον Ὑπουργικὸν Συμβούλιον θέλει προσυπογράψῃ καὶ δημοσιεύσῃ τὸ παρὸν, ἐπιτιθεμένης καὶ τῆς μεγάλης τοῦ Κράτους Σφραγίδος.

Ἐγένετο ἐν Ἀθήναις, τὴν 18 Μαρτίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ τετάρτου ἔτους μετὰ Χριστὸν, καὶ δωδεκάτου τῆς Ἡμετέρας Βασιλείας.

Ο Θ Ω Ν.

Κ. ΚΑΝΑΡΗΣ, ΔΝΑ, ΔΟΝΤΟΣ, ΔΡ. ΜΑΝΣΟΛΑΣ, Δ. ΜΕΛΛΑΣ.